

16
11
1987

DAMMEN

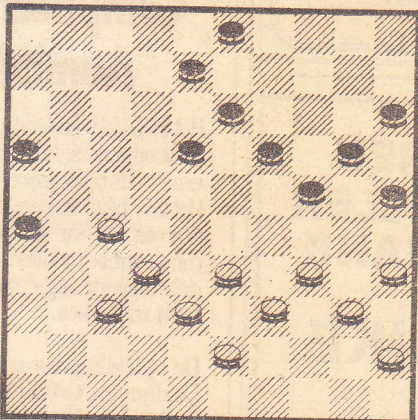
De tweekamp tussen titelverdediger Jannes van der Wal en uitdager Harm Wiersma, is, zoals bekend is, geëindigd in een nipte 21-19 overwinning voor de laatstgenoemde. Een veelbesproken aspect van deze match is het grote aantal puntendingen: in liefst negentien van de twintig partijen werd de strijdbijl begraven, hetgeen neerkomt op een remisepercentage van 95%.

Is dammen daarom, net als boterkaas-en-eieren, maar een remisespel? Het antwoord moet ontkennend luiden.

Wanneer twee huisdammers - schoolkinderen - tegen elkaar spelen eindigt de partij zelden of nooit in een gelijkspel; wie naar uitslagen van onderlinge competitiewedstrijden van een doorsnee-damclub kijkt concludeert dat zeker driekwart van de partijen in een beslissing eindigt; in een topclub als het Verenigd Amsterdam Damgenootschap ligt het winstpercentage van „de onderlinge” op ongeveer 60%; in een hooggekwalificeerd toernooi als de finale om het kampioenschap van Nederland eindigt nog altijd ongeveer de helft van de partijen in een overwinning voor één van beide spelers; slechts wanneer twee internationaal erkende grootmeesters duellieren, is de kans op een puntending bijzonder groot, zoals ook nu weer gebleken is.

Naast de hoge graad van onfeilbaarheid, die damgrootmeesters kenmerkend hebben, speelde bij de match Wiersma-van der Wal nog een ander aspect een rol; voortdurend was één van de twee spelers op remise uit, in eerste instantie Van der Wal, die immers met een 20-20 uitslag zijn - betwiste - wereldtitel zou prolongeren en in tweede instantie, na de enige winstpartij in de veertiende ronde, Wiersma, die er uiteraard bij gebaat was zijn voorsprong vast te houden. Het gevolg: een schier onafgebroken reeks puntendingen. Voor de doorsnee-dammer zal er echter nimmer sprake zijn van een remise-misère in zijn eigen partijen, zodat we het er maar op houden dat het een typisch grootmeesterlijk probleem is. Een fragment uit de 18e partij:

Zwart: J. van der Wal

Wit: H. Wiersma

Wanneer zwart hier (8-12)? had gespeeld: ws de volgende variant mogelijk: 34-29 (3-9) 32-28 (12-17) 29-23!! (18x29) 38-32 (29x49) 28-22 (17x28) 32x3 (49x21) 37-31! (26x37) 3x48 met winst. V. d. Wal speelde echter terecht 40... 3-9! waarna volgde 41. 33-28, 8-12, 42. 34-30, 25x34, 43. 39x30, 18-23! en nu volgt op het aantrekkelijk ogende 30-25 (26-31!) 25x3 (31x31) 3x20 (15x24) met minstens remise voor zwart. Een unieke finesse! Een aantal zetten later kwam de volgende stand op het bord:

Zwart: 14, 31, 33

Wit: 8, 34, 13

Wiersma haalde dam met 63. 8-3. Nu moet zwart uitkijken. Op (33-39) volgt 3x20 met op (39x48) 20-25 (48x30) 25x26!

en op (39x30) 43-39 en wint op tempo. Ook niet goed is (14-19) 3-8 (19-23) want dan wint wit door 8-24! (33-39) 24-30 (39x48) 30-25 (48x30) 25x36. Jannes hield zijn hoofd koel en speelde 63... 14-20 64. 3x25, 33-38! 65. 43x32, 31-36 met een 3-om-1 dus remisestand.

Vorige opgave no. 2683.

K. Bor (Huizen)

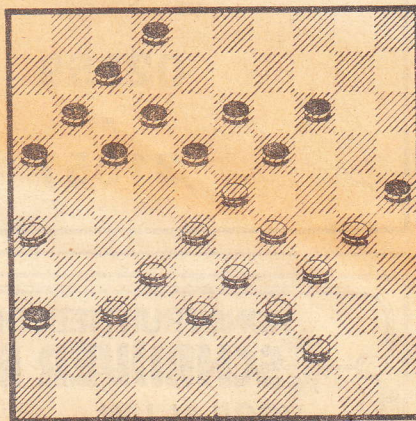
Zwart: 7, 8, 12, 13, 15, 16, 18, 20, 25, 26, 29, 33, 34, 39, 40, 44.

Wit: 17, 19, 21, 23, 24, 27, 30, 31, 35, 37, 42, 43, 45, 48, 49, 50.

De auteursbedoeling: 19-14 (20x29) 23-19 (29x20) 30-24 (20x29) 19-14 (9x20) 27-22 (a.l.) 43-38 (a.l.) 49-43 (a.l.) 37-31 (26x37) 42x22 (33x42) 48x37 (39x48) 50x30 (48x18) 45x3 (25x34) 3x19 (15-20) 19-10 (20-24) 10-15 (24-30) 35x24 (36-41) 15-10 en wint. Jammer genoeg heeft deze talentvolle jonge partijspeler annex problemist overzien dat wit ook kan winnen door 43-38 of 19-14, 23-19 en 19-14.

De nieuwe opgave: no. 2684.

Auteur: W. Jurg †

Zwart: 2, 7, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 25, 36.

Wit: 23, 26, 28, 29, 30, 32, 33, 34, 37, 38, 39, 44.

U kunt deze keer uw krachten beproeven op een fraai slagprobleem van de vorig jaar overleden problemist W. Jurg. Wit speelt en wint. De oplossing behoeft u niet in te zenden.

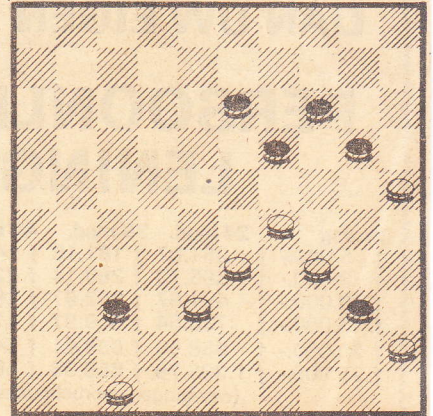
Oplissing AVRO-prijspobleem no. 5.

Zwart: 26, dam op 49.

Wit: 31, 36, 37, 41, 42, 47, 48.

Wit wint door 31-27 (49x16) 37-32 (16x49) 42-38 (49x46) 36-31 (26x37) 47-41 (37-42) 48x37 en het beroemde Timonedamotief is ontstaan.

AVRO-prijspobleem no. 6.

Zwart: 13, 14, 19, 20, 37, 40.

Wit: 25, 29, 33, 34, 38, 45, 47.

De AVRO-academici onder u dienen de oplossing van deze stand, waarin wit speelt en wint, zodanig op te sturen dat deze dinsdag a.s. binnen is bij: AVRO-Academie, Postbus 700, Hilversum.

Vermoedelijk is persoonlijk bezorgen een kansrijker voortzetting dan posten. Tot de volgende keer!

ERIC VAN DUSSELDORP